

Informasjon – sakens videre behandling

Finnmarkskommisjonens første delrapport om rettighetsforholdene i **felt 4 Karasjok** ble offentliggjort 11. desember 2019. Nedenfor følger en oversikt over den videre behandlingen av de spørsmålene som er vurdert i rapporten. Se også rapportenes punkt 2.2.

1. Finnmarkseiendommens behandling

Ifølge finnmarksloven § 34 første ledd skal Finnmarkseiendommen (FeFo) «uten ugrunnet opphold» ta stilling til kommisjonens konklusjoner, og gi uttrykk for om man er enig eller uenig i disse. Den videre saksgangen vil bero på hvilket syn FeFo har på kommisjonens konklusjoner.

- Har en part fått medhold i kommisjonen og FeFo er enig i dette, skal FeFo gi skriftlig uttrykk for sin enighet. Dersom rettighetens karakter tilsier det, skal FeFo også sørge for tinglysning av rettighetene og eventuelt reise grensegangssak for jordskifteretten.
- Har en part ikke fått medhold i kommisjonen og FeFo er enig i dette, må den private parten som hovedregel anlegge sak for Utmarksdomstolen for Finnmark for å få anerkjent rettighetene. Se punkt 2 og 3 nedenfor.
- Har en part fått medhold i kommisjonen og FeFo er uenig i dette, trenger FeFo ikke foreta seg noe ut over å uttrykke sitt syn «uten utgrunnet opphold». Dersom den private parten ønsker en rettslig stadfestelse av de rettighetene som kommisjonen har anerkjent, må parten også i slike tilfeller anlegge sak. Se punkt 2 og 3.
- Har en part ikke fått medhold i kommisjonen og FeFo er uenig i dette, kan partens rettigheter stadfestes uten videre rettslig behandling, for eksempel ved at FeFo og parten inngår en bindende avtale. Dersom parten heller ønsker å få sine rettigheter stadfestet i form av en rettskraftig dom, må parten som utgangspunkt anlegge sak, se punkt 2 og 3.

2. Saksanlegg for utmarksdomstolen

Etter finnmarksloven § 38 første ledd kan tvister om rettigheter som oppstår etter at kommisjonen har utredet rettighetsforholdene i et felt, bringes inn for Utmarksdomstolen for Finnmark. Dette må skje ved skriftlig stevning senest 18 måneder etter at kommisjonens rapport for feltet ble avgitt. **Fristen for felt 4 Karasjok er senest 11. juni 2021.**

Stevningen skal være underskrevet, inneholde partens fulle navn og adresse, og angi de kravene parten reiser og de omstendighetene kravene bygger på, den påstanden som nedlegges og den motparten kravet er rettet mot.

Stevning sendes: **Utmarksdomstolen for Finnmark**, Postboks 2613, 9273 Tromsø. For mer informasjon, se Utmarksdomstolen for Finnmark sin nettside: <https://www.domstol.no/Enkelt-domstol/utmarksdomstolen-for-finnmark/>

3. Alternativ rettslig behandling

Utmarksdomstolen har som utgangspunkt eksklusiv kompetanse innenfor sitt saksfelt. Saker der søksmålsfristen på 18 måneder er utløpt, kan imidlertid bringes inn for de alminnelige domstolene i samsvar med reglene i tvisteloven 17. juni 2005 nr. 90. Det vil for felt 4 Karasjoks vedkommende si Indre Finnmark tingrett, jf. tvisteloven § 4-5.

Er det før utløpet av 18 måneders-fristen reist sak for Utmarksdomstolen, kan saken ikke senere reises for de alminnelige domstolene. I tilfeller der Utmarksdomstolen har avvist saken etter finnmarksloven § 39 fordi den er ansett uegnet for behandling, kan imidlertid saken på vanlig måte reises for de alminnelige domstolene.

4. Kostnadsdekning ved saksanlegg for Utmarksdomstolen

I tilfeller der en privat part har fått medhold i kommisjonen og FeFo motsetter seg dette, får den private parten og FeFo dekket nødvendige omkostninger ved saksanlegg for Utmarksdomstolen, jf. finnmarksloven § 43 annet ledd.

Har en privat part fått medhold i kommisjonen, kan Utmarksdomstolen uten å foreta en forutgående vurdering av søksmålets muligheter for å nå frem, bestemme at staten skal dekke partenes nødvendige saksomkostninger dersom sakens prinsipielle betydning, sakens betydning for parten eller andre hensyn til sier det, jf. § 43 tredje ledd.

Etter samme bestemmelse skal staten alltid dekke nødvendige saksomkostninger dersom det er grunn til å tro at den private partens søksmål «kan føre frem».

5. Mekling

Som alternativ til saksanlegg åpner finnmarksloven § 35 for at parter som *«ikke er enig i kommisjonens konklusjoner, eller som trenger bistand til å få konklusjonene nedfelt i bindende avtale»*, kan be kommisjonen om å mekle. Også FeFo kan be om mekling.

Det er ikke noe vilkår for saksanlegg at partene først har forsøkt mekling. Kommisjonens plikt til å mekle faller bort ved utløpet av fristen til å reise sak for Utmarksdomstolen. Det vil si 18 måneder etter at rapporten for feltet er avgitt, jf. finnmarksloven § 38.

Ytterligere informasjon

Dersom noe er uklart ta gjerne kontakt med **Finnmarkskommisjonens sekretariat**, PB 24, 9846 Tana, tlf. 78 92 64 40, epost: finnmarkskommisjonen@domstol.no

Mer informasjon om **Finnmarkskommisjonen** finnes her: www.finnmarkskommisjonen.no